EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 05 24
COM(2023) 627 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Švedijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Švedijos konvergencijos programos

{SWD(2023) 627 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Švedijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Švedijos konvergencijos programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[3], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė prisideda prie ekonomikos bei socialinio atsigavimo ir tvarių reformų ir investicijų, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą, įgyvendinimo. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą. 2022 m. birželio 30 d., laikantis Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalies, atnaujintas pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę kiekvienai valstybei narei skiriamas didžiausias finansinis įnašas;

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

3 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

(2) 2022 m. lapkričio 22 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo apžvalgą[4], kuria pradedamas 2023 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2022 m. lapkričio 22 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2023 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Švedija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2023 m. gegužės 16 d.) ir Pasiūlymą dėl 2023 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2023 m. kovo 13 d.);

(3) nors ES šalių ekonomika nepaprastai atspari, geopolitinės aplinkybės ir toliau daro neigiamą poveikį. Kadangi ES tvirtai remia Ukrainą, ES ekonominės ir socialinės politikos darbotvarkėje daugiausia dėmesio skiriama, viena vertus, priemonėms, kuriomis trumpuoju laikotarpiu mažinamas neigiamas sukrėtimų energetikos srityje poveikis tiek pažeidžiamiems namų ūkiams, tiek įmonėms, ir, kita vertus, tolesnėms pastangoms vidutiniu laikotarpiu įgyvendinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, remti tvarų ir integracinį augimą, apsaugoti makroekonominį stabilumą ir didinti atsparumą. Joje taip pat daug dėmesio skiriama ES konkurencingumo ir našumo didinimui;

(4) 2023 m. vasario 1 d. Komisija paskelbė komunikatą „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“[5], kuriuo siekiama didinti neutralaus poveikio klimatui ES pramonės konkurencingumą ir remti greitą perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos. Planas papildo pagal Europos žaliojo kurso komunikatą ir planą „REPowerEU“ dedamas pastangas. Juo siekiama sukurti palankesnę aplinką, kurioje būtų plėtojami ES neutralaus poveikio technologijų ir produktų gamybos pajėgumai, kurių reikia ES plataus užmojo klimato srities tikslams pasiekti, taip pat užtikrinama prieiga prie atitinkamų svarbiausiųjų žaliavų, be kita ko, įvairinant tiekimo šaltinius, tinkamai naudojant geologinius išteklius valstybėse narėse ir perdirbant kuo daugiau žaliavų. Planas grindžiamas keturiais ramsčiais: nuspėjama ir supaprastinta reglamentavimo aplinka, galimybėmis sparčiau gauti finansavimą, įgūdžių stiprinimu ir atvira prekyba siekiant atsparių tiekimo grandinių. 2023 m. kovo 16 d. Komisija taip pat paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[6], kuriame dėmesys sutelktas į devynis vienas kitą stiprinančius veiksnius ir tikslą sukurti augimą skatinančią reglamentavimo sistemą. Jame nustatyti politikos prioritetai, kuriais, siekiant ilgalaikio ES ir jos valstybių narių konkurencingumo, skatinama aktyviai vykdyti struktūrinius patobulinimus, tinkamai orientuotas investicijas ir reglamentavimo priemones. Toliau pateikiamos rekomendacijos padeda šiuos prioritetus įgyvendinti;

(5) 2023 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jais atsižvelgiama į visas atitinkamas per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktas rekomendacijas arba didelę jų dalį. 2019, 2020 ir 2022 m. konkrečioms

---

4 COM(2022) 780 *final*.
5 COM(2023) 62 *final*.
6 COM(2023) 168 *final*.

šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(6) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[7] siekiama greitai laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Taip bus prisidėta prie ES energetinio saugumo ir jos energijos šaltinių įvairinimo, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Reglamentu valstybėms narėms suteikiama galimybė į nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukti naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus. Šios reformos ir investicijos taip pat padės didinti neutralaus poveikio klimatui ES pramonės konkurencingumą, kaip nurodyta Žaliojo kurso pramonės plane poveikio klimatui neutralizavimo amžiui, ir atsižvelgti į 2022 m. ir, kai taikytina, 2023 m. konkrečioms valstybėms narėms pateiktas su energetika susijusias rekomendacijas. Reglamentu „REPowerEU“ nustatoma naujos kategorijos negrąžintina finansinė parama, kurią valstybės narės gali gauti, kad galėtų finansuoti naujas su energetika susijusias reformas ir investicijas, numatytas jų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose;

(7) 2023 m. kovo 8 d. Komisija priėmė komunikatą, kuriame pateikė 2024 m. fiskalinės politikos gaires. Juo siekiama padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas ir taip sustiprinti politikos koordinavimą[8]. Komisija priminė, kad Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymas baigsis 2023 m. pabaigoje. Ji paragino 2023–2024 m. vykdyti fiskalinę politiką, kuria užtikrinamas vidutinio laikotarpio skolos tvarumas ir tvariai didinamas potencialus augimas. Valstybės narės paragintos 2023 m. stabilumo ir konvergencijos programose nustatyti, kaip jų fiskaliniais planais bus užtikrinta, kad vidutiniu laikotarpiu būtų laikomasi 3 % BVP deficito pamatinės vertės ir kad skola būtų patikimai bei nuolat mažinama arba išliktų apdairaus lygio. Komisija paragino valstybes nares laipsniškai nutraukti nacionalines fiskalines priemones, nustatytas siekiant apsaugoti namų ūkius ir įmones nuo energijos kainų šuolio, pradedant nuo mažiausiai tikslingų priemonių. Ji nurodė, kad jei dėl atsinaujinusio su energijos kainomis susijusio spaudimo reikėtų pratęsti paramos priemonių taikymą, valstybės narės tokias priemones pažeidžiamiems namų ūkiams ir įmonėms turėtų taikyti daug tikslingiau nei anksčiau. Komisija pasiūlė fiskalines rekomendacijas kiekybiškai įvertinti, diferencijuoti ir suformuluoti remiantis grynosiomis pirminėmis išlaidomis, kaip pasiūlyta jos komunikate dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių[9]. Ji rekomendavo, kad visos valstybės narės ir ateityje išsaugotų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas ir užtikrintų veiksmingą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšų panaudojimą, ypač atsižvelgdamos į žaliosios bei skaitmeninės pertvarkos ir atsparumo didinimo tikslus. Komisija nurodė, kad, laikydamasi galiojančių teisinių nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, 2024 m. pavasarį ji Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras;

---

7 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

8 COM(2023) 141 *final*.

9 COM(2022) 583 *final*.

(8) 2023 m. balandžio 26 d. Komisija pristatė pasiūlymus dėl teisės aktų, kuriais įgyvendinama visapusiška ES ekonominio valdymo taisyklių reforma. Pagrindinis pasiūlymų tikslas – stiprinti valstybės skolos tvarumą ir skatinti tvarų bei integracinį ekonomikos augimą visose valstybėse narėse įgyvendinant reformas ir investuojant. Pasiūlymais siekiama valstybėms narėms suteikti daugiau kontrolės rengiant jų vidutinio laikotarpio planus, kartu nustatant griežtesnę vykdymo užtikrinimo tvarką siekiant užtikrinti, kad valstybės narės vykdytų vidutinio laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose prisiimtus įsipareigojimus. Teisėkūros darbą siekiama užbaigti 2023 m.;

(9) 2021 m. gegužės 28 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Švedija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2022 m. gegužės 4 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Švedijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[10]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Švedija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(10) 2023 m. balandžio 28 d. Švedija pateikė 2023 m. nacionalinę reformų programą, o 2023 m. balandžio 28 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 8 straipsnio 1 dalį – 2023 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos kartu. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį 2023 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Švedijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos siekiant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano tikslų, ataskaitas;

(11) 2023 m. gegužės 24 d. Komisija paskelbė 2023 m. Švedijos ataskaitą[11]. Joje įvertinta pažanga, Švedijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2022 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip Švedija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta Švedijos pažanga, padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(12) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Švedijos apžvalgą ir 2023 m. gegužės 24 d. paskelbė jos rezultatus[12]. Komisija padarė išvadą, kad Švedijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma išlieka pažeidžiamumas, susijęs su jos nekilnojamojo turto rinka ir didele privačiojo sektoriaus skola. Nekilnojamojo turto kainos yra didelės ir dar visai neseniai augo. Būsto kainos didėjo kartu su augančia privačiojo sektoriaus skola. 2022 m. gerokai sugriežtėjus pinigų ir finansavimo sąlygoms, nekilnojamojo turto kainos ėmė

[10] 2022 m. gegužės 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Švedijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 7772/22; ST 7772/22 ADD 1).

[11] SWD(2023) 627 *final*.

[12] SWD(2023) 644 *final*.

pastebimai mažėti ir, atrodo, prasidėjo susikaupusio pažeidžiamumo panaikinimo pradžia. Kainos tebėra gerokai pervertintos ir tikimasi, kad jos toliau mažės. Nekilnojamojo turto sektoriaus apyvarta pastaruoju metu labai sumažėjo, todėl sumažėjo ir naujos statybos būstų paklausa. Nepalankūs pokyčiai kol kas pasireiškė tik statybų ir nekilnojamojo turto sektoriuose, kurių veikla po kelerius metus trukusio didelio augimo šiuo metu smarkiai mažėja. Apskritai tikimasi, kad 2023 m. Švedijos ekonomika susitrauks, o pinigų politikos sąlygų pokyčiai paveiks namų ūkių ir komercinės paskirties nekilnojamojo turto bendrovių balansus bei jų galimybes vartoti ir investuoti. Padidėjusių palūkanų normų poveikis hipotekos įmokoms yra didelis, nes vyrauja kintamos palūkanų normos ir labai ilgos trukmės hipotekos paskolos. Kintančių sąlygų poveikis finansų sektoriui buvo nedidelis; sektorius yra stiprus ir pasižymi didelėmis pelno maržomis ir pagal riziką įvertinto kapitalo koeficientais, kurie, greičiausiai, yra apsauga, kad nekilnojamojo turto sektoriaus problemos neišplistų platesnio masto ekonomikoje per finansų sektorių, nors jis yra labai priklausomas nuo nekilnojamojo turto. Politikos pažanga buvo nedidelė. Visų pirma, mokesčių sistema ir toliau palanki būsto nuosavybei dėl mažo periodinio nekilnojamojo turto apmokestinimo, taip pat skatinamas skolintomis lėšomis finansuojamas būsto įsigijimas, nes hipotekos palūkanų mokėjimus galima atskaityti iš mokesčių. Be to, neveiksmingos nuomos rinkos reformos buvo ribotos;

(13) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[13], Švedijos valdžios sektoriaus balansas pagerėjo nuo subalansuotos biudžeto būklės 2021 m. iki 0,7 % pertekliaus 2022 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 36,5 % BVP 2021 m. pabaigoje iki 33,0 % 2022 m. pabaigoje;

(14) valdžios sektoriaus balansui poveikį padarė fiskalinės politikos priemonės, priimtos siekiant sušvelninti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį. 2022 m. tokios pajamas mažinančios priemonės apėmė dyzelinui ir benzinui taikomo energijos mokesčio mažinimą; o tokios išlaidas didinančios priemonės apėmė namų ūkių elektros energijos išlaidų kompensavimą. Komisijos vertinimu, 2022 m. šių priemonių grynasis poveikis biudžetui sudarys 0,2 % BVP[14]. Valdžios sektoriaus balansui poveikį taip pat daro iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo biudžeto išlaidos, kurios, kaip apskaičiuota, 2022 m. sudaro 0,2 % BVP. Be to, apskaičiuotos COVID-19 laikinų neatidėliotinų priemonių išlaidos 2022 m. sumažėjo iki 1,1 % BVP, palyginti su 2,0 % 2021 m.;

(15) 2021 m. birželio 18 d. Taryba rekomendavo Švedijai[15] 2022 m. išlaikyti remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos kryptį, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės suteiktą postūmį, ir išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas;

(16) remiantis Komisijos skaičiavimais, 2022 m. fiskalinė politika[16] buvo stabdomoji (+0,4 % BVP) – tai buvo tinkama atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Švedija toliau rėmė

---

13 „Eurostat-Euro Indicators“ 47/2023, 2023 04 21.

14 Energijos paramos priemonių bendrosios biudžeto išlaidos 2022 m. siekė beveik 0,5 % BVP, tačiau iš perdavimo sistemos operatoriaus „Svenska Kraftnät“ buvo gautos didelės kompensacinės pajamos.

15 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Švedijos konvergencijos programos, OL C 304, 2021 7 29, p. 131.

16 Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones), išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų negrąžintina parama (dotacijomis)

ekonomikos atsigavimą, be kita ko, vykdydama pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę finansuojamas investicijas, kaip rekomendavo Taryba. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2022 m. sudarė 0,2 % BVP (2021 m. – 0,2 %). Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos turėjo 0,1 procentinio punkto skatinamąjį poveikį fiskalinės politikos krypčiai[17]. Todėl Švedija išlaikė nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas, kaip rekomendavo Taryba. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo stabdomasis poveikis fiskalinės politikos krypčiai sudarė 0,8 procentinio punkto. Todėl Švedija pakankamai kontroliavo nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą;

(17) makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos konvergencijos programoje pateiktos biudžeto projekcijos, 2023 m. yra atsargus, o vėliau – realistiškas. Vyriausybė prognozuoja, kad realusis BVP 2023 m. sumažės 1,0 %, o 2024 m. vėl augs 1,2 %. Palyginimui, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP 2023 m. sumažės 0,5 %, o 2024 m. padidės 1,1 %, daugiausia dėl naujesnių duomenų ir dėl to, kad Komisijos prognozėje investicijos, nesusijusios su statyboms, yra šiek tiek mažiau dinamiškos;

(18) 2023 m. konvergencijos programoje vyriausybė numato, kad 2022 m. valdžios sektoriaus perteklius sumažės iki 0,4 % BVP deficito santykio 2023 m. Šis pablogėjimas 2023 m. daugiausia atspindi silpnesnę ekonomiką ir prastėjančius vietos valdžios sektoriaus finansus. Programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP sumažės nuo 33,0 % 2022 m. pabaigoje iki 31,0 % 2023 m. pabaigoje. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas bus 0,9 % BVP. Šis deficitas yra didesnis už konvergencijos programoje numatytą deficitą daugiausia dėl to, kad Komisija numato didesnes viešąsias išlaidas, kurias lemia, pvz., didesnis tarpinis vartojimas ir socialiniai pervedimai natūra, taip pat didesnės palūkanų išlaidos. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP panašus: 31,4 % 2023 m. pabaigoje;

(19) manoma, kad 2023 m. valdžios sektoriaus balansui ir toliau poveikį darys priemonės, priimtos siekiant sušvelninti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį. Jas sudaro priemonės, kurių taikymas pratęstas nuo 2022 m. (visų pirma energijos mokesčio už benziną ir dyzeliną sumažinimas), ir naujos priemonės, pavyzdžiui, namų ūkių, įmonių ir organizacijų elektros energijos išlaidų kompensavimas. Šių priemonių išlaidas daugiausia kompensuoja pajamos iš perdavimo mokesčių ir, kiek mažesniu mastu, mokesčiai už nenumatytą energijos tiekėjų pelną. Atsižvelgiant į šias pajamas, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos 2023 m. sudarys 0,1 % BVP[18]; Neatrodo, kad dauguma 2023 m. priemonių yra orientuotos į pažeidžiamiausius namų ūkius ar įmones, ir jomis nevisiškai išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą. Todėl Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje faktiškai

---

finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu augimu. Daugiau informacijos pateikta fiskalinės statistikos lentelių 1 langelyje.

17 Kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turėjo 0,2 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį.

18 Šis skaičius rodo tų priemonių, įskaitant einamųjų pajamų ir išlaidų, taip pat atitinkamais atvejais – kapitalo išlaidų priemones, poveikį metiniam biudžetui.

apskaičiuota, kad tikslinių paramos priemonių, į kurias reikia atsižvelgti vertinant, kaip laikomasi 2023 m. fiskalinės rekomendacijos, suma 2023 m. sudarys 0,0 % BVP (tai atitinka 2022 m.). Prognozuojama, kad iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo biudžeto išlaidos 2023 m. iš esmės išliks stabilios. Galiausiai tikimasi, kad 2023 m. valdžios sektoriaus balansui bus naudingas laipsniškas 1,1 % BVP vertės COVID-19 laikinų neatidėliotinų priemonių panaikinimas;

(20) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo[19] Švedijai imtis veiksmų 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį[20], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Švedija turėtų būti pasirengusi einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Švedijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(21) Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2023 m. fiskalinė politika didelės infliacijos sąlygomis iš esmės bus neutrali (−0,1 % BVP). Prieš tai, 2022 m., fiskalinė politika buvo stabdomoji (+0,4 % BVP). Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo iš esmės neutralus poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. turėtų sudaryti −0,2 % BVP. Apibendrinant, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų prognozuojamas augimas atitinka Tarybos rekomendaciją. Numatoma, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarys 0,3 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų iš esmės neutralus poveikis fiskalinės politikos krypčiai turėtų sudaryti 0,1 procentinio punkto[21]. Todėl Švedija planuoja finansuoti papildomas investicijas pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų nenumatoma išlaikyti. Ji planuoja finansuoti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir į energetinį saugumą, pavyzdžiui, investicijas į pramonės pertvarką, susijusią su klimato kaita, ir plačiajuosčio ryšio plėtrą, kurios finansuojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis;

(22) konvergencijos programoje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 0,6 % BVP. 2024 m. padidėjimas daugiausia susijęs su ekonomikos nuosmukiu. Programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2024 m. pabaigoje išliks stabilus, t. y. 31,0 %. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 0,5 % BVP. Tai iš esmės atitinka programoje numatomą deficitą. Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP panašus: 30,7 % 2024 m. pabaigoje;

---

19 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl 2020 m. Švedijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Švedijos konvergencijos programos, OL C 334, 2022 9 4, p. 221.

20 Remiantis Komisijos 2023 m. pavasario prognoze, numatoma, kad Švedijos vidutinio laikotarpio (10 metų) potencialios gamybos apimties augimo vidurkis, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 7,7 %.

21 Numatoma, kad kitų nacionalinėmis lėšomis finansuojamų kapitalo išlaidų poveikis bus neutralus.

(23) konvergencijos programoje numatyta 2024 m. laipsniškai panaikinti daugumą energijos paramos priemonių[22]. Komisija apskaičiavo, kad energijos paramos priemonių grynosios išlaidos 2024 m. sudarys 0,1 % BVP, tai atitinka 2023 m. Šie įverčiai priklauso nuo prielaidos, kad energijos kainos vėl nedidės. Neatrodo, kad energijos paramos priemonės, kurias šiuo metu planuojama toliau taikyti 2024 m., būtų skirtos pažeidžiamiems namų ūkiams ar įmonėms. Jomis nėra išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

(24) programoje Švedija planuoja 2023 ir 2024 m. pasiekti vidutinio laikotarpio biudžeto tikslą, kuris yra −1,0 % BVP struktūrinis biudžeto balansas, ir jį išlaikyti visą likusį programos laikotarpį. Remiantis Komisijos 2023 m. pavasario prognoze numatoma, kad struktūrinis balansas pasieks 0,1 % BVP perteklių 2023 m. ir 0,7 % BVP perteklių 2024 m., taigi viršys vidutinio laikotarpio biudžeto tikslą;

(25) darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2023 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. grynosios nacionalinėmis lėšomis finansuojamos pirminės išlaidos padidės 1,1 %;

(26) remiantis programa, viešosios investicijos turėtų padidėti nuo 4,7 % BVP 2023 m. iki 5,2 % BVP 2024 m. Didesnės investicijos atspindi ir didesnes nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas, ir ES finansuojamas investicijas, visų pirma pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Programoje nurodomos reformos ir investicijos, pvz., pasikeitusios pensijų sistemos amžiaus ribos, kuriomis tikimasi prisidėti prie fiskalinio tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo. Konvergencijos programoje nustatytas vidutinės trukmės fiskalinis planas iki 2026 m. Programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas virs 0,2 % BVP pertekliumi 2025 m. ir 1,4 % iki 2026 m. Todėl planuojama, kad programos laikotarpiu valdžios sektoriaus balansas atitiks atitinkamą Sutartyje nustatytą pamatinę vertę. Programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP sumažės nuo 31,0 % 2024 m. pabaigoje iki 27,7 % iki 2026 m. pabaigos;

(27) didelė privačiojo sektoriaus skola ir, nepaisant kai kurių pastarojo meto korekcijų, vis dar pervertintos nekilnojamojo turto kainos sudaro makroekonominį disbalansą, kuriam ir toliau gresia netvarkingo panaikinimo galimybė. Naujiems būsto rinkos dalyviams vis dar sunku įpirkti būstą, o nuomos rinkoje yra nedaug alternatyvų ir ją vis dar reikia reformuoti, kad būtų galima sumažinti laukiančiųjų sąrašus ir skatinti nuomojamų būstų statybas. Švedija ėmėsi ribotų politikos veiksmų disbalansui mažinti, daugiausia dėmesio skirdama makroprudencinei politikai ir tiekimo priemonėms, kuriomis siekiama palengvinti statybos leidimų išdavimo procedūras ir subsidijuoti nuomojamų butų statybą;

(28) bendra nekilnojamojo turto mokesčių našta išlieka palyginti nedidelė dėl dosnių mokesčių atskaitymų hipotekos paskolų palūkanų mokėjimams ir nedidelių periodinių nekilnojamojo turto mokesčių. Politikos pokyčių poveikį hipotekos įmokoms atskaičius mokesčius sunku įvertinti, nes trūksta individualių namų ūkių duomenų apie turtą ir įsipareigojimus. Turint tokių duomenų, būtų galima padidinti politikos formavimo veiksmingumą, galbūt sumažinti patekimo į būsto rinką kliūtis ir tolygiau paskirstyti būsto naštą gyventojams. Nuomos rinkoje reguliuojamos mažesnės nei rinkos nuomos kainos yra naudingos ribotai namų ūkių grupei. Reguliuojama nuomos kaina nėra susijusi su namų ūkio poreikiais ar pajamomis. Todėl yra ilgos laukiančiųjų eilės, ypač paklausesnių nuomojamų būstų, o laisvų butų skaičius, vertinant

[22] Planuojama, kad energijos mokestis dyzelinui ir benzinui bus mažinamas 2023–2025 m.

tarptautiniu mastu, yra labai mažas. Efektyvumas padidėtų, jei nuomos mokesčiai labiau atitiktų rinkos kainas ir būtų papildyti parama nuomai, pagrįsta pajamomis ir grynuoju turtu;

(29) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Nors Švedijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas buvo priimtas tik 2022 m., jis jau įgyvendinamas. Nepaisant lėtos pradžios, įgyvendinimas iš esmės vyksta sklandžiai, o šiuo etapu neįsisavinimo rizika atrodo nedidelė, atsižvelgiant į tai, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui skirti palyginti nedideli finansiniai asignavimai. Veiklos susitarimas tarp Komisijos ir Švedijos sudarytas 2023 m. gegužės mėn. Tikimasi, kad Švedija 2023 m. antrąjį pusmetį pateiks pirmąjį mokėjimo prašymą, kuris apims dvi paramos dalis. Dėl šiek tiek sumažėjusios negrąžintinos paramos rengiamas „REPowerEU“ skyrius ir priedas. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą greitai įtraukus naują skyrių „REPowerEU“, bus sudarytos sąlygos finansuoti papildomas reformas ir investicijas, kuriomis remiamas Švedijos strateginių tikslų energetikos ir žaliosios pertvarkos srityse įgyvendinimas. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą už plane numatytąją platesnę ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas ir veiksmingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(30) 2022 m. Komisija patvirtino visus Švedijos sanglaudos politikos programavimo dokumentus. Kad Švedijoje būtų įgyvendinama žalioji ir skaitmeninė pertvarka, didinamas ekonominis ir socialinis atsparumas, taip pat vyktų darnus teritorinis vystymasis, labai svarbu sanglaudos politikos programas įgyvendinti sparčiai, užtikrinant papildomumą ir sinergiją su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, įskaitant skyrių „REPowerEU“;

(31) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, Švedijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su: i) nelygiomis galimybėmis mokytis palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturintiems ir migrantų kilmės mokiniams; ii) poreikiu geriau integruoti į darbo rinką nepalankioje padėtyje esančias grupes, ir iii) poreikiu mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;

(32) Nors Švedijos švietimo rezultatai iš esmės yra geri, Švedijos švietimo sistemoje išlieka nelygybė. Palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturintys ir migrantų kilmės mokiniai turi ribotas galimybes mokytis, įskaitant įsidarbinti reikalingų įgūdžių ugdymą. Nelygybė švietimo srityje didėja ir dažnai yra susijusi tuo, kad migrantų kilmės mokiniams trūksta galimybių pasirinkti norimą mokyklą. Skirtinga vertinimo praktika mokyklose gali dar labiau pakenkti mokymosi rezultatams. Kvalifikuotų mokytojų trūkumas tebėra problema, labiausiai trūksta specialiųjų poreikių turinčių mokinių mokytojų, dalykų mokytojų privalomojo lavinimo mokyklose ir profesinio rengimo mokytojų vidurinėse mokyklose. Galima tobulinti švietimo sistemos struktūrą ir valdymą, įskaitant priėmimo procesą ir vertinimo sistemą, taip pat mokytojų karjeros raidą;

(33) Švedijai ir toliau kyla sunkumų integruojant į darbo rinką nepalankioje padėtyje esančius ir migrantų kilmės asmenis, taip pat mažinant likusius įgūdžių trūkumus. Pastaraisiais metais ne ES gimusių asmenų išsilavinimo lygis sumažėjo, todėl dar

labiau didėja atotrūkis tarp ES gimusių ir ne ES gimusių asmenų. Didėja švietimo ir mokymo įstaigų nebaigusių asmenų, ypač ne ES gimusių mokinių, dalis. Norint padėti nepalankioje padėtyje esančioms grupėms priklausantiems asmenims įgyti darbo rinkai svarbius įgūdžius ir padidinti jų galimybes susirasti darbą, reikia stiprinti dalyvavimą mokymosi veikloje;

(34) Švedijai reikia dėti daugiau pastangų, kad iki 2045 m. pasiektų nacionalinį tikslą – nulinį grynąjį išmetamo anglies dioksido kiekį. Nors Švedija tebėra viena iš valstybių narių, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis galutiniame energijos suvartojime yra didžiausia, dėl elektros tinklo pajėgumo ir perdavimo suvaržymų ateityje gali būti ribojamas tolesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas. 2022 m. šie suvaržymai prisidėjo prie energijos kainų didėjimo pramonei ir namų ūkiams ir apribojo ekonominės veiklos plėtrą atokiose geografinėse vietovėse. Atsižvelgiant į tai, kad dėl padidėjusių pramonės ir transporto elektrifikavimo poreikių iki 2045 m. Švedijos galutinis elektros energijos suvartojimas turėtų padvigubėti iki 300 TWh, labai svarbu didinti elektros energijos tinklo pajėgumą. Tačiau elektros energijos tinklo statyba ir stiprinimas vėluoja dėl ilgai trunkančių leidimų išdavimo procesų. Be to, Švedijoje taikomos vienos ilgiausių administracinių procedūrų ES, susijusių su atsinaujinančiųjų energijos išteklių, ypač sausumos vėjo energijos projektų, diegimu. Vyriausybė pradėjo tyrimą, siekdama supaprastinti aplinkosaugos leidimų vertinimą pagal Švedijos aplinkos kodeksą. Be to, trūksta konkrečių politinių veiksmų, kad būtų paspartintos administracinės procedūros, susijusios su elektros tinklų plėtra ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimu, apribojant šiose procedūrose dalyvaujančių institucijų skaičių ir vykdant procedūras lygiagrečiai. Siekiant sumažinti išmetamą anglies dioksido kiekį ir energijos kainas namų ūkiams ir įmonėms, labai svarbu mažinti energijos suvartojimą didinant energijos vartojimo efektyvumą. Kalbant apie energijos vartojimo efektyvumą, jei išliks tokia pati energijos suvartojimo trajektorija, kaip 2005–2020 m., kyla pavojus, kad 2030 m. Švedija nepasieks savo nacionalinio tikslo 50 % efektyviau vartoti energiją (palyginti su 2005 m.). 2021 m. Švedijos pirminės energijos suvartojimas siekė 43,8 mln. tne, šalis ir toliau yra viena iš valstybių narių, kuriose vienam asmeniui tenka didžiausias energijos suvartojimas. Laikotarpiu nuo 2022 m. rugpjūčio iki 2023 m. kovo mėn. gamtinių dujų suvartojimas Švedijoje sumažėjo 37 %, palyginti su dujų suvartojimo vidurkiu per tą patį laikotarpį per ankstesnius penkerius metus, ir viršijo siektiną sumažinimo reikšmę (15 %). Švedija galėtų toliau dėti pastangas, kad laikinai sumažintų dujų poreikį iki 2024 m. kovo 31 d.[23];

(35) kliūčių pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos kyla dėl to, kad žaliajai pertvarkai esminės svarbos turintys sektoriai, įskaitant poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybos, diegimo ir techninės priežiūros, ir profesijų atstovai stokoja darbo jėgos ir įgūdžių. Siekiant sumažinti įgūdžių trūkumą ir skatinti įtrauktį į darbo rinką bei darbo jėgos perskirstymą labai svarbu turėti aukštos kokybės švietimo ir mokymo sistemas, atitinkančias kintančius darbo rinkos poreikius, ir tikslinių kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo priemonių. Siekiant pasinaudoti neišnaudota darbo jėgos pasiūla, šios priemonės turi būti prieinamos, visų pirma fiziniams asmenims ir sektoriams bei regionams, kuriuos žalioji pertvarka veikia labiausiai. Pastaraisiais metais Švedijoje padidėjo darbo jėgos trūkumas, o 2022 m. pranešta, kad trūko 16 profesijų, kurioms reikalingi su žaliąja pertvarka susiję specifiniai įgūdžiai ar žinios;

[23] Tarybos reglamentai (ES) 2022/1369 ir (ES) 2023/706.

(36) atsižvelgdama į Komisijos vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2023 m. konvergencijos programą, o jos nuomonė[24] atspindėta toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

(37) atsižvelgdama į Komisijos atliktą nuodugnią apžvalgą ir šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2023 m. nacionalinę reformų programą ir 2023 m. konvergencijos programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį atspindėtos toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje. 1 rekomendacijoje nurodyta politika padeda šalinti pažeidžiamumą, susijusį su didele privačiojo sektoriaus skola ir didelėmis būsto kainomis,

REKOMENDUOJA Švedijai 2023 ir 2024 m. imtis šių veiksmų:

1. Iki 2023 m. pabaigos panaikinti galiojančias energijos paramos priemones. Jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis paramos priemonių ir taip užtikrinti, kad tomis priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad priemonės būtų finansiškai įperkamos ir kad būtų išsaugotos paskatos taupyti energiją.

   2024 m. išlaikant patikimą fiskalinę būklę, išsaugoti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrinti veiksmingą EGADP dotacijų ir kitų ES fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką.

   Laikotarpiu po 2024 m. toliau vykdyti investicijas ir reformas, kuriomis skatinamas didesnis tvarus augimas, ir išlaikyti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę.

   Mažinti riziką, susijusią su didele namų ūkių skola ir būsto rinkos disbalansu, mažinant mokesčių atskaitymą hipotekos paskolų palūkanų mokėjimams ir (arba) didinant periodinius nekilnojamojo turto mokesčius, kartu nustatant tinkamas geresnio politikos vertinimo ir tikslingumo priemones. Skatinti investicijas į gyvenamųjų namų statybą siekiant spręsti didžiausio trūkumo problemą, visų pirma šalinant struktūrines kliūtis statyboms ir užtikrinant statyboms tinkamos žemės pasiūlą. Didinti būsto rinkos veiksmingumą, be kita ko, vykdant nuomos rinkos reformas.

2. Toliau tolygiai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir sparčiai užbaigti rengti skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima skubiai pradėti jį įgyvendinti. Tęsti spartų sanglaudos politikos programų įgyvendinimą, glaudžiai jį derinant su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu bei naudojantis jų sąveika.

3. Gerinti palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturinčių ir migrantų kilmės mokinių mokymosi rezultatus, užtikrinant vienodas galimybes mokytis mokyklinio ugdymo sistemoje ir sprendžiant kvalifikuotų mokytojų trūkumo problemą. Ugdyti nepalankioje padėtyje esančių grupių, visų pirma migrantų kilmės asmenų, įgūdžius, pritaikant išteklius ir metodus prie jų poreikių, siekiant padėti jiems integruotis į darbo rinką.

4. Mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, spartinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, be kita ko, plečiant ir atnaujinant energijos perdavimo tinklus, įgyvendinant reformas, kuriomis siekiama supaprastinti ir paspartinti administracines ir leidimų išdavimo procedūras, didinant energijos vartojimo efektyvumą ir dedant

[24] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 2 dalį.

daugiau politikos pastangų, kuriomis siekiama teikti ir įgyti žaliajai pertvarkai reikalingus įgūdžius.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė